

אלו טרפות פרק שלישי חולין

רעו א מיי פיר מה'י
מחללה אבות
כלי כד כמג עין סב
קושיע יד ס"י פג
טפ"ג :

רעו ב מיי פ"ג טז
סלכה ד :

[על סוף עמי]

רעו ג ד מיי טז טז
ת' כמג לאוין
קלג קושיע יד ס"י טז
כט"ף ח :

גהנות הב"ח
(א) רש"י ד"ס ויהוה
במס כולל דלגל ערן ;
(ב) תוס' ד"ס לא ס"ד
יב"ז יומא טפי דלמה ליה
לסוכר כליים בקרא דק"ל :

בל יש לו קשקשת יו סנפיר . ואל"ת מנין היה להם זה לחכמים וכן לעיל (דף סג:) דתניא שאין צמיוני דגים טמאים אלא ז' מאות מנין היה להם שהתירו בזכר אח השאר וליכא למימר מאדם שקרא להם שמות קיים להו הכי שמסר לדורות קך שהם טמאין סך הוא הכיר אח טולם דהא לא משמע במקרא שקרא שמות אלא לבהמות ולטופות שאמ"ש שידע שמו של הקב"ה כדדרשין (במ"ד בראשית פ"א) אפי ה' (הוא) שקרא לו אדם הראשון בדגים מיהא לא אשכחן ויש לומר מכל אשר יקרא לו האדם יש לרבות אפי' דגים ואיכא למימר דמאדם קיים להו ואם תמלא לומר שלא קרא להם שמות יש לומר דהכי קיים להו הלמ"ז :

הודה אמינא מאי קשקשת סנפיר . צפ"ק (על דף כג:ס"ה א"ע"ר) פירשתי דלא שייך כאן לאקשוויי וכי אילטרדיך קרא לכתוב כדי שלא נטעה כדפרקי התסגבי אילטרדיך קרא למטוטי ספיקא : **יגדיר** תורה ויאדיר . הרבה אמר לנו טעמים לידע מהו קשקשת : **אימא** בכלים אע"ג דלית ליה לא חיכול . ואל"ת א"כ את זה תאכלו מאי אהני ליה יש לומר שלא תאמר מה הפרט מפורש מיס טובעין ונאסור צורות שיחין ומערות דדרשין לאיסורא כתב רחמנא תאכלו למימר מה הפרט מפורש גדלים על גבי קרקע להחיר יש לו בצורות שיחין ומערות כימים וכנחלים והא דקאמר בצמון איפכא היינו למאי דדרשין להחירא : **ס"ד** דכתיב כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת . תימה מאי ראייה היא זו אימא דהאי קרא בתרא קאי אדיוקא דבימים ובנחלים כי לית ליה לא חיכול הא אית ליה תאכלו אכלו בכלים אע"ג דלית ליה לא חיכול ותהוי השתא קרא קמא כפשטיה דמה ראייה דתימא קרא קמא אדיוקא וקרא בתרא כפשטיה ו"ל דבבב"ק קמא אין לחוש אי קאי אדיוקא משום דכתיב ביה אותם תאכלו דמשמע אותם ולא אחרים והכי הוא כמו שכתוב בהדיא ולא אחרים ואל"ת והכי משמע מהאי קרא דשרי בכלים אימא למטוטי מלאו תאכלו כולמא בכלים ליכא לאו אכל עשה מיהא איכא כדמוכח קרא קמא אפי' ביש לו ו"ל דכתיב קרא בתרא לא כתיב לאו והכי דכתיב וכל אשר אין

אקונם ואפונם כספתאים ואכספטיאם ואמונם ה"ו מותר *תנן התם *כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת יש לו סנפיר ויש לו סנפיר דג טהור יש לו סנפיר ואין לו קשקשת דג טמא מכרי אקשקשת קא סמכינן ליכתוב דרמנא קשקשת ולא ליכתוב סנפיר אי כתב רחמנא קשקשת ולא כתב סנפיר הוה אמינא מאי קשקשת סנפיר ואפי' דג טמא כתב רחמנא סנפיר וקשקשת והשתא דכתב רחמנא סנפיר וקשקשת ממיא דקשקשת לבושא הוא דכתיב *ישירין קשקשים הוא לבוש וליכתוב רחמנא קשקשת ולא ליכתוב סנפיר א"ד אבהו וכן תנא דבי ר' ישמעאל *יגדיל תורה ויאדיר ת"ד ממשמע שנאמר אכול את שיש לו שומע אני אל תאכל את שאין לו וממשמע שנאמר אל תאכל את שאין לו שומע אני אכול את שיש לו ולמה שנא' לעבור עליו בעשה ולא תעשה *תאכלו מכל אשר במים מה ת"ל שיכול הואיל והחיר בכפורש והחיר בסתם מה בשהחיר במפורש לא החיר אלא בכלים מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהו אינו נמנע ית"ל תאכלו מכל אשר במים היכן החיר בכלים דכתיב את זה תאכלו מכל אשר במים וגו' בימים ובנחלים הוא דבי אית ליה אכול דלית ליה לא חיכול הא *בכלים אע"ג דלית ליה אכול אימא בכלים אע"ג דאית ליה לא חיכול לא סלקא דעתך דכתיב *וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים בימים ובנחלים דלית ליה לא חיכול הא בכלים אע"ג דלית ליה אכול ואימא במים כלל בימים ובנחלים פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט ימים ובנחלים אין נעיצין וחריצין לא במים חור וכלל הני תרי כ"ל דסמיכי להדדי ניגהו אמר רבינא בדאמרי במערבא *כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכין זה לזה

אקונם ואפונם כספתאים ואכספטיאם ואמונם ה"ו מותר *תנן התם *כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת יש לו סנפיר ויש לו סנפיר דג טהור יש לו סנפיר ואין לו קשקשת דג טמא מכרי אקשקשת קא סמכינן ליכתוב דרמנא קשקשת ולא ליכתוב סנפיר אי כתב רחמנא קשקשת ולא כתב סנפיר הוה אמינא מאי קשקשת סנפיר ואפי' דג טמא כתב רחמנא סנפיר וקשקשת והשתא דכתב רחמנא סנפיר וקשקשת ממיא דקשקשת לבושא הוא דכתיב *ישירין קשקשים הוא לבוש וליכתוב רחמנא קשקשת ולא ליכתוב סנפיר א"ד אבהו וכן תנא דבי ר' ישמעאל *יגדיל תורה ויאדיר ת"ד ממשמע שנאמר אכול את שיש לו שומע אני אל תאכל את שאין לו וממשמע שנאמר אל תאכל את שאין לו שומע אני אכול את שיש לו ולמה שנא' לעבור עליו בעשה ולא תעשה *תאכלו מכל אשר במים מה ת"ל שיכול הואיל והחיר בכפורש והחיר בסתם מה בשהחיר במפורש לא החיר אלא בכלים מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהו אינו נמנע ית"ל תאכלו מכל אשר במים היכן החיר בכלים דכתיב את זה תאכלו מכל אשר במים וגו' בימים ובנחלים הוא דבי אית ליה אכול דלית ליה לא חיכול הא *בכלים אע"ג דלית ליה אכול אימא בכלים אע"ג דאית ליה לא חיכול לא סלקא דעתך דכתיב *וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים בימים ובנחלים דלית ליה לא חיכול הא בכלים אע"ג דלית ליה אכול ואימא במים כלל בימים ובנחלים פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט ימים ובנחלים אין נעיצין וחריצין לא במים חור וכלל הני תרי כ"ל דסמיכי להדדי ניגהו אמר רבינא בדאמרי במערבא *כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכין זה לזה

אכול את שיש לו שומע אני אל תאכל את שאין לו וממשמע שנאמר אל תאכל את שאין לו שומע אני אכול את שיש לו ולמה שנא' לעבור עליו בעשה ולא תעשה *תאכלו מכל אשר במים מה ת"ל שיכול הואיל והחיר בכפורש והחיר בסתם מה בשהחיר במפורש לא החיר אלא בכלים מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהו אינו נמנע ית"ל תאכלו מכל אשר במים היכן החיר בכלים דכתיב את זה תאכלו מכל אשר במים וגו' בימים ובנחלים הוא דבי אית ליה אכול דלית ליה לא חיכול הא *בכלים אע"ג דלית ליה אכול אימא בכלים אע"ג דאית ליה לא חיכול לא סלקא דעתך דכתיב *וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים בימים ובנחלים דלית ליה לא חיכול הא בכלים אע"ג דלית ליה אכול ואימא במים כלל בימים ובנחלים פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט ימים ובנחלים אין נעיצין וחריצין לא במים חור וכלל הני תרי כ"ל דסמיכי להדדי ניגהו אמר רבינא בדאמרי במערבא *כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכין זה לזה

הטל
אסנפיר וקשקשת אכל מתאכלו קמא מני למידרש באנפי נפשיה וסנפיר וקשקשת אימיס ונחלים דכויפא קאי והכי קאמר תאכלו מכל אשר במים אפי' בלא סימנין ובגון בשאר מימות שאינן ימים ונחלים כל אשר לו סנפיר וקשקשת [במים] בימים ובנחלים אותם תאכלו ולא בלא סנפיר וקשקשת דבימים ונחלים צמין סימנין : **סימן הסודי בכלים** . מחוזה מקרא חסה למד : **בימים ובנחלים הוא** . דכתיב לך אותם למטוטי מי שאין לו הא בכלים אפי' דלית ליה תאכלו אכלו אפי' דלית ליה לא חיכול . דהא גבי החירא כתיב ומשמע דמהחירא ממעט להו דהכי משמע בימים ובנחלים הוא דהתכלס אכל בכלים לא תאכלם : **לא ס"ד** . דהא גבי איסורא דאל תאכלו את אשר אין לו כתיב נמי ימים ונחלים למטוטי כלים והכא על כרחך מאיסורא ממעט להו ונחלים הוא דחוסם תאכלו ממעט להו ואותם תאכלו דממעט אמי שאין לו קאי והכי קאמר ימים ולקמן צמין קרי סתום והי קרי מפורש : **ואימא במים כלל** . (א) דכל שרץ המים צמין סימנין : **חריצין ונעיצין לא** . וכ"ש צורות ולמה לי תאכלו מכל אשר במים לחוויי צורות להחירא : **במים חור וכלל** . תרי במים כתיבי גבי הדדי מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים :

אקונם ואפונם כספתאים ואכספטיאם . כולן לטון פרכי הן : **ססס** . במס' נדה : **אקשקשת סמכינן** . דהא חינה בלא סנפיר כדתיב הנא ואסנפיר לא סמכינן דהא דג טמא נמי יש לו סנפיר : **סוס אמינא** . קשקשת הוא הפורח בהן והאי לאכשורי דג טמא כתב תורה אור [רחמנא] תרווייהו למימרא דעל כרחך חד מינייהו היו הנך דקובעין בו :

אקונם ואפונם כספתאים ואכספטיאם ואמונם ה"ו מותר *תנן התם *כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת יש לו סנפיר ויש לו סנפיר דג טהור יש לו סנפיר ואין לו קשקשת דג טמא מכרי אקשקשת קא סמכינן ליכתוב דרמנא קשקשת ולא ליכתוב סנפיר אי כתב רחמנא קשקשת ולא כתב סנפיר הוה אמינא מאי קשקשת סנפיר ואפי' דג טמא כתב רחמנא סנפיר וקשקשת והשתא דכתב רחמנא סנפיר וקשקשת ממיא דקשקשת לבושא הוא דכתיב *ישירין קשקשים הוא לבוש וליכתוב רחמנא קשקשת ולא ליכתוב סנפיר א"ד אבהו וכן תנא דבי ר' ישמעאל *יגדיל תורה ויאדיר ת"ד ממשמע שנאמר אכול את שיש לו שומע אני אל תאכל את שאין לו וממשמע שנאמר אל תאכל את שאין לו שומע אני אכול את שיש לו ולמה שנא' לעבור עליו בעשה ולא תעשה *תאכלו מכל אשר במים מה ת"ל שיכול הואיל והחיר בכפורש והחיר בסתם מה בשהחיר במפורש לא החיר אלא בכלים מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהו אינו נמנע ית"ל תאכלו מכל אשר במים היכן החיר בכלים דכתיב את זה תאכלו מכל אשר במים וגו' בימים ובנחלים הוא דבי אית ליה אכול דלית ליה לא חיכול הא *בכלים אע"ג דלית ליה אכול אימא בכלים אע"ג דאית ליה לא חיכול לא סלקא דעתך דכתיב *וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים בימים ובנחלים דלית ליה לא חיכול הא בכלים אע"ג דלית ליה אכול ואימא במים כלל בימים ובנחלים פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט ימים ובנחלים אין נעיצין וחריצין לא במים חור וכלל הני תרי כ"ל דסמיכי להדדי ניגהו אמר רבינא בדאמרי במערבא *כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכין זה לזה

אסנפיר וקשקשת אכל מתאכלו קמא מני למידרש באנפי נפשיה וסנפיר וקשקשת אימיס ונחלים דכויפא קאי והכי קאמר תאכלו מכל אשר במים אפי' בלא סימנין ובגון בשאר מימות שאינן ימים ונחלים כל אשר לו סנפיר וקשקשת [במים] בימים ובנחלים אותם תאכלו ולא בלא סנפיר וקשקשת דבימים ונחלים צמין סימנין : **סימן הסודי בכלים** . מחוזה מקרא חסה למד : **בימים ובנחלים הוא** . דכתיב לך אותם למטוטי מי שאין לו הא בכלים אפי' דלית ליה תאכלו אכלו אפי' דלית ליה לא חיכול . דהא גבי החירא כתיב ומשמע דמהחירא ממעט להו דהכי משמע בימים ובנחלים הוא דהתכלס אכל בכלים לא תאכלם : **לא ס"ד** . דהא גבי איסורא דאל תאכלו את אשר אין לו כתיב נמי ימים ונחלים למטוטי כלים והכא על כרחך מאיסורא ממעט להו ונחלים הוא דחוסם תאכלו ממעט להו ואותם תאכלו דממעט אמי שאין לו קאי והכי קאמר ימים ולקמן צמין קרי סתום והי קרי מפורש : **ואימא במים כלל** . (א) דכל שרץ המים צמין סימנין : **חריצין ונעיצין לא** . וכ"ש צורות ולמה לי תאכלו מכל אשר במים לחוויי צורות להחירא : **במים חור וכלל** . תרי במים כתיבי גבי הדדי מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים :

נדע נא

זכחה מה . כ"ק ס"ד
במרות לא . ע"ש שטות"ס

רבינו גרשום

סכ"י תני החם בנה
ב"א מיסן התחתון
כל שיש לו קשקשת
יש לו סנפיר דג סנפיר
אקשקשת קא סמכינן .
כלומר דחינן יש לו
סנפיר ואין לו קשקשת דג
סמא לא נכתוב רחמנא
סנפיר ונכתוב קשקשת:
כלומר השתא דק"ל
דקשקשת (כלב) [לבוש]
ניגהו נכתוב רחמנא
קשקשת ולא נכתוב
סנפיר ויא אחי למטוטי
קשקשת היינו סנפיר
ט"ו (רבנן אין לו עשוי
כ"ל כלומר סנפיר
וקשקשת : כספטיים
ואכספטיים ברי" : מה
כלומר אע"ג דלית ליה אכול :

אמא

הטל
אסנפיר וקשקשת אכל מתאכלו קמא מני למידרש באנפי נפשיה וסנפיר וקשקשת אימיס ונחלים דכויפא קאי והכי קאמר תאכלו מכל אשר במים אפי' בלא סימנין ובגון בשאר מימות שאינן ימים ונחלים כל אשר לו סנפיר וקשקשת [במים] בימים ובנחלים אותם תאכלו ולא בלא סנפיר וקשקשת דבימים ונחלים צמין סימנין : **סימן הסודי בכלים** . מחוזה מקרא חסה למד : **בימים ובנחלים הוא** . דכתיב לך אותם למטוטי מי שאין לו הא בכלים אפי' דלית ליה תאכלו אכלו אפי' דלית ליה לא חיכול . דהא גבי החירא כתיב ומשמע דמהחירא ממעט להו דהכי משמע בימים ובנחלים הוא דהתכלס אכל בכלים לא תאכלם : **לא ס"ד** . דהא גבי איסורא דאל תאכלו את אשר אין לו כתיב נמי ימים ונחלים למטוטי כלים והכא על כרחך מאיסורא ממעט להו ונחלים הוא דחוסם תאכלו ממעט להו ואותם תאכלו דממעט אמי שאין לו קאי והכי קאמר ימים ולקמן צמין קרי סתום והי קרי מפורש : **ואימא במים כלל** . (א) דכל שרץ המים צמין סימנין : **חריצין ונעיצין לא** . וכ"ש צורות ולמה לי תאכלו מכל אשר במים לחוויי צורות להחירא : **במים חור וכלל** . תרי במים כתיבי גבי הדדי מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים :

הטל
אסנפיר וקשקשת אכל מתאכלו קמא מני למידרש באנפי נפשיה וסנפיר וקשקשת אימיס ונחלים דכויפא קאי והכי קאמר תאכלו מכל אשר במים אפי' בלא סימנין ובגון בשאר מימות שאינן ימים ונחלים כל אשר לו סנפיר וקשקשת [במים] בימים ובנחלים אותם תאכלו ולא בלא סנפיר וקשקשת דבימים ונחלים צמין סימנין : **סימן הסודי בכלים** . מחוזה מקרא חסה למד : **בימים ובנחלים הוא** . דכתיב לך אותם למטוטי מי שאין לו הא בכלים אפי' דלית ליה תאכלו אכלו אפי' דלית ליה לא חיכול . דהא גבי החירא כתיב ומשמע דמהחירא ממעט להו דהכי משמע בימים ובנחלים הוא דהתכלס אכל בכלים לא תאכלם : **לא ס"ד** . דהא גבי איסורא דאל תאכלו את אשר אין לו כתיב נמי ימים ונחלים למטוטי כלים והכא על כרחך מאיסורא ממעט להו ונחלים הוא דחוסם תאכלו ממעט להו ואותם תאכלו דממעט אמי שאין לו קאי והכי קאמר ימים ולקמן צמין קרי סתום והי קרי מפורש : **ואימא במים כלל** . (א) דכל שרץ המים צמין סימנין : **חריצין ונעיצין לא** . וכ"ש צורות ולמה לי תאכלו מכל אשר במים לחוויי צורות להחירא : **במים חור וכלל** . תרי במים כתיבי גבי הדדי מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים :

אלו טרפות פרק שלישי חולין

עין משפט
ג' סמורת

סגל פרט. הסמוך להם ותנהו ביניהם ודונם בכלל ופרט וכלל ותרכיז ביה כל כענין הפרט הנלך אי לאו תאכלו קמח הוא מרביץ כענין הפרט אפי' בורות דדמו לפרט בהכי שכן מים גדלין על גבי קרקע אבל השתא דתרכיז תאכלו קמח דרשינן ליה הכי מה הפרט מפורש מים טובעין אף כל מים טובעים ותאכרבו חרילין ונעילין לאיסורא כללו ולא תאכרבו בורות: **ומאי רבי.** כענין הפרט דאף כל: **ומאי מיעט.** דכל פרט למעוטי אהא: **ואימא מה הפרט מפורש וכו'.** דלע"ג דלא דמי ליה לפרטא אלא בחד זד מרביץ דכללא בתרא דוקא: **אי"כ תאכלו מאי אהני ליה.** בלאו איכא נמי כלים לא מיתסרי דהא לא דמו לפרט במידי אלא לאו תאכלו למשרי בורות אחת ולממרא דלא תרכיז כענין הפרט אלא חרילין ונעילין דדמו ליה כענין לרדן:

רע"ט א מ"י פ"ב מס'.
מחלות האסורא
מ"י י"ח ע"י מ"ח מס'ג
פשוט כן כן ט"ע י"ד ס"י
סד טע"ג כ :

ר"ב ב מ"י ט"ז ס"ג כ
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ג :

רפ"א ג מ"י ט"ז ס"ג י"ט
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע א :

רפ"ב ד מ"י ט"ז ס"ג כ
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ב :

רפ"ג ה מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ו :

רפ"ד ו מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ז :

רפ"ה ז מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ח :

רפ"ו ח מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ט :

רפ"ז ט מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י :

רפ"ח י מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"א :

רפ"ט י"א מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ב :

רפ"י י"ב מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ג :

רפ"יא י"ג מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ד :

רפ"יב י"ד מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ה :

רפ"יג י"ה מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ו :

רפ"יד י"ו מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ז :

רפ"טו י"ז מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ח :

רפ"טז י"ח מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע י"ט :

רפ"יז י"ט מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ :

רפ"יח כ"ו מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"א :

רפ"יט כ"ז מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ב :

רפ"כ כ"ח מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ג :

רפ"כ"א כ"ט מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ד :

רפ"כ"ב ל"ו מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ה :

רפ"כ"ג ל"ז מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ו :

רפ"כ"ד ל"ח מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ז :

רפ"כ"ה ל"ט מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ח :

רפ"כ"ו מ" מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע כ"ט :

רפ"כ"ז מ"א מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע ל' :

רפ"כ"ח מ"ב מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע מ' :

רפ"כ"ט מ"ג מ"י ט"ז ס"ג לו
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע מ"א :

במים במים שני פעמים אין זה כלל ופרט אלא ריבה ומיעט. ע"י בקונטרס מאוס דכרבי ומיעוט מדרש אינטיקד תאכלו קמח למשרי בורות שיחין ומערות דאחו כרבי ומיעוט ורבי דאסור דאילו כלל ופרט דרשינן לא הוה מתרבי בורות ולא אינטיקד תאכלו יתירא דקסבר תנא דבי ר' ישמעאל כללא קמח דוקא ולא מרביץ בכלל בתרא אלא מידי דדמי ליה בכל זד לפרט דהיינו טובעין ולרדן לומר דסוגיא דלעיל דדרש כלל ופרט וכלל ואפי"ה אינטיקד ליה לתאכלו להסיר בורות שיחין ומערות קסבר כללא בתרא דוקא והוה מתרבי בורות שיחין ומערות אפי"ה דלא דמו אלא בחד זד שהם מים הגדלים על גבי קרקע ופי' פריך אי מה הפרט מפורש מים הגדלים על גבי קרקע ורבי אפילו בורות שיחין ומערות לאיסורא הוה מצי לשנויי קסבר כללא קמח דוקא ובעי' עד דדמי ליה בכל זד אלא האמת קמחך דמתאכלו קדיש לכו לעיל כדבייחא והשתא לפירוט זה לא פליגי מידי בך מלתא סוגיא דלעיל ותנא דבי ר' ישמעאל דהכא ויש

המל פרט ביניהם ודונם בכלל ופרט וכלל במים כלל בימים ובנחלים פרט במים חור וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש מים טובעים אף כל מים טובעים מאי רבי חרילין ונעילין לאיסורא ומאי מיעט בורות שיחין ומערות להתירא ואימא מה הפרט מפורש מים גדלין על גבי קרקע אף כל מים גדלין על גבי קרקע ורבי אפי' בורות שיחין ומערות לאיסורא ומאי מיעט מיעט כלים אם כן תאכלו מאי אהני ליה *דבי ר' ישמעאל תנא במים במים שתי פעמים אין זה כלל ופרט אלא ריבה ומיעט במים ריבה בימים ובנחלים מיעט במים חור וריבה ריבה ומיעט וריבה ריבה הכל מאי רבי *חרילין ונעילין לאיסורא ומאי מיעט בורות שיחין ומערות להתירא אימא מאי ריבה בורות שיחין ומערות לאיסורא ומאי מיעט כלים א"כ תאכלו מאי אהני ליה ואיפוך אנא כדחני מתתיה דחני מתתיה בר יהודה מאי ראית לרבות בורות שיחין ומערות להתירא ולהוציא חרילין ונעילין לאיסורא מרבה אני בורות שיחין ומערות שהן עצורים ככלים ומוציא אני חרילין ונעילין שאין עצורים ככלים הי סתום והי מפורש פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר יש לו מפורש ואין לו סתום וחד אמר אין לו מפורש ויש לו סתום מאי מעמא דמאן דאמר יש לו מפורש אמר לך מיננה הוא דקא משתרו כלים מאי מעמא דמאן דאמר אין לו מפורש דהאי הוא דקמובח אהאיך דאי מהאיך הוה אמינא בכלים אפי"ה דאית ליה נמי לא תיכול אמר רב הונא לא לשפי אינש שיכרא בצבייהא באורתא דילמא פריש לעיל מצבייהא והדר נפיל לבסא והוי עובר משום *שרץ השורץ על הארץ אי

יבין מה שנוטף ה. בורות נל. וזה דתעל ר' ישמעאל י"ג מות שחורה נרשם כן והא איכא גס מ"ז והיטו בתימא חוס' שנוטף ה. דיה נתנא

רבינו גרשום אימא לאיסורא דאי אית ליה אבול ואי לית ליה לא תיבולא אפי"ה בורות שיחין ומערות: ואימעיט ליה כלים להתירא. כלומר דבכלים אפי"ה לית ליה אבול: ואימא איכא כלומר חרילין ונעילין להתירא בורות שיחין ומערות לאיסורא: חד אמר יש לו סתום אין לו מפורש. כלומר מ' אשר לו סתום אשר אין לו מפורש ויש לו סתום וחד אמר יש לו מפורש ואין לו סתום וחד אמר אין לו מפורש ויש לו סתום מאי מעמא דמאן דאמר יש לו מפורש אמר לך מיננה הוא דקא משתרו כלים מאי מעמא דמאן דאמר אין לו מפורש דהאי הוא דקמובח אהאיך דאי מהאיך הוה אמינא בכלים אפי"ה דאית ליה נמי לא תיכול אמר רב הונא לא לשפי אינש שיכרא בצבייהא באורתא דילמא פריש לעיל מצבייהא והדר נפיל לבסא והוי עובר משום *שרץ השורץ על הארץ אי

הכתיב ביה חור וריבה ריבה ומיעט וריבה ריבה הכל מאי רבי *חרילין ונעילין לאיסורא ומאי מיעט בורות שיחין ומערות להתירא אימא מאי ריבה בורות שיחין ומערות לאיסורא ומאי מיעט כלים א"כ תאכלו מאי אהני ליה ואיפוך אנא כדחני מתתיה דחני מתתיה בר יהודה מאי ראית לרבות בורות שיחין ומערות להתירא ולהוציא חרילין ונעילין לאיסורא מרבה אני בורות שיחין ומערות שהן עצורים ככלים ומוציא אני חרילין ונעילין שאין עצורים ככלים הי סתום והי מפורש פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר יש לו מפורש ואין לו סתום וחד אמר אין לו מפורש ויש לו סתום מאי מעמא דמאן דאמר יש לו מפורש אמר לך מיננה הוא דקא משתרו כלים מאי מעמא דמאן דאמר אין לו מפורש דהאי הוא דקמובח אהאיך דאי מהאיך הוה אמינא בכלים אפי"ה דאית ליה נמי לא תיכול אמר רב הונא לא לשפי אינש שיכרא בצבייהא באורתא דילמא פריש לעיל מצבייהא והדר נפיל לבסא והוי עובר משום *שרץ השורץ על הארץ אי

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

דקסבר תנא דבי ר' ישמעאל כללא קמח דוקא דלא מרבי כללא בתרא אלא מידי דדמי ליה בכל זד לפרט דהיינו טובעין ולרדן לומר דסוגיא דלעיל דדרש כלל ופרט וכלל ואפי"ה אינטיקד ליה לתאכלו להסיר בורות שיחין ומערות קסבר כללא בתרא דוקא והוה מתרבי בורות שיחין ומערות אפי"ה דלא דמו אלא בחד זד שהם מים הגדלים על גבי קרקע ופי' פריך אי מה הפרט מפורש מים הגדלים על גבי קרקע ורבי אפילו בורות שיחין ומערות לאיסורא הוה מצי לשנויי קסבר כללא קמח דוקא ובעי' עד דדמי ליה בכל זד אלא האמת קמחך דמתאכלו קדיש לכו לעיל כדבייחא והשתא לפירוט זה לא פליגי מידי בך מלתא סוגיא דלעיל ותנא דבי ר' ישמעאל דהכא ויש

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

הכי במנא נמי דלמא פריש דלפנא דמנא והדר נפיל למנא התם היינו רביתיה ומנא תימרא דחניא מנין לרבות בורות שיחין ומערות ששוחה ושותה מהן ואינו נמנע ת"ל *תאכלו מכל אשר במים וליחוש דלמא פריש דלפנא והדר נפיל אלא היינו רביתיה ה"ג היינו רביתיה אמר ליה רב חסדא לרב הונא תניא דמסייע לך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות יבחושיין שסינגן מעמא דסינגן הא לא סינגן שרי *אמר שמואל *קישות שהתליעה באביה

בין מה שנוטף ה. בורות נל. וזה דתעל ר' ישמעאל י"ג מות שחורה נרשם כן והא איכא גס מ"ז והיטו בתימא חוס' שנוטף ה. דיה נתנא

רבינו גרשום אימא לאיסורא דאי אית ליה אבול ואי לית ליה לא תיבולא אפי"ה בורות שיחין ומערות: ואימעיט ליה כלים להתירא. כלומר דבכלים אפי"ה לית ליה אבול: ואימא איכא כלומר חרילין ונעילין להתירא בורות שיחין ומערות לאיסורא: חד אמר יש לו סתום אין לו מפורש. כלומר מ' אשר לו סתום אשר אין לו מפורש ויש לו סתום מאי מעמא דמאן דאמר יש לו מפורש אמר לך מיננה הוא דקא משתרו כלים מאי מעמא דמאן דאמר אין לו מפורש דהאי הוא דקמובח אהאיך דאי מהאיך הוה אמינא בכלים אפי"ה דאית ליה נמי לא תיכול אמר רב הונא לא לשפי אינש שיכרא בצבייהא באורתא דילמא פריש לעיל מצבייהא והדר נפיל לבסא והוי עובר משום *שרץ השורץ על הארץ אי

במים ובנחלים. ר"ע

[צ"ל למידין]

אלו טרפות פרק שלישי חולין

דיקא

נמי דקתני תולעת שבעיקרי ויתים . מכלן מדקדק ר"ח ורבינו נתנאל ורבי"א דלון הלכה כשמואל דלמר קישות שהתלינה באזניה אסורה ובהלכות גדולות ובשאלהות "דכר אחאי פוסק כשמואל מדלמור רב פפא לעיל בפירקין (97 מה) ש"מ מדרב הוגא הא דלמר שמואל קישות שהתלינה באזניה אסורה הני תמרי דכלא בחר תריסר ידחי שרי אע"פ שהש"ס עושה כאלן דיוק מן הכרייתא ללא כשמואל לייט לכאורה אבל לשמואל נמי י"ל ליישב ולפרש שדולעת לשבעיקרי ויתים היינו שבזיתים בעוון מחוברין בתיקון ומיהו אפי' לשמואל אין לאכור אותן פולין שקורין פוא"ש בלע"ז ומומי שקורין שאו"ש כשנמלאין בחובן כגון יבחושין ובתולת גולדות של יבחושין הקליפה משחרת מבחין וכשמכירין הקליפה שאריס היבחושין תחתיה אין לאסורן ולא מחסרי משום שהרן השורץ על הארץ כל זמן שלא ריחשה ונס בקונטרס פ' לעיל גבי קישות שהתלינה באזניה אסורה כיון דמהלכת התולעת בחור הקישות והיא מחוברת בקרקע הויא כמהלכת על גבי קרקע :

[פרשת שמעי סי' סד וע' הו"ס פסחים קטו: ד"ס קפ"א]
רפ"ד א ב ג מ"ו ס"ב מהלכות מכלות אסורות הל' ד' פ"ו ע"ז עוסק' עידי' ס"ד ע"ש;
רפ"ה ד ה ו מ"ו ס"ט הלכה י' ועיין בהשנו' ובמ"ז ע"ש ע"ש סעיף פ' .

השרץ השורץ על הארץ

באביה אסורה משום °השרץ השורץ על הארץ לימא מסייע ליה דחני דהא על הארץ °להוציא את היוזין שבערשים ואת היתושים שבכלים ותולעת שבתמרים ושבתרנגולות ותניא אידך כל השרץ השורץ על הארץ לרבות תולעת שבעיקרי ויתים ושבעיקרי גפנים מאי לאו אידי ואידי בפירא והא באביה והא שלא באביה לא אידי ואידי באביה ולא קשיא הא בפירא הא באילנא גופא דיקא נמי דקתני תולעת שבעיקרי ויתים ושבעיקרי גפנים ש"מ בעי רב יוסף פירשה ומתה מהו מקצתה מהו לאידי העולם מהו °תיקו בעי רב אשי לגג תמרה מהו לגג גרעינתה מהו מתמרה לתמרה מהו °תיקו אמר רב ששת בריה דרב אידי קוקיאני אסירי מאי מעמא מעלמא אתו מקרקף לה רב אשי אי מעלמא אתו לישתכחו דרך בית הרבי איכא דאמרי אמר רב שישא בריה דרב אידי קוקיאני שרו מאי מעמא מיניה נבלי אמר רב אשי פשימא דאי מעלמא קא אתו לישתכחו דרך בית הרעי והלכתא °קוקיאני אסירי מ"ט מינם ניים ועיילי ליה באוסייה תולעים °דרני דבשרא אסירי דכוורי שריין אמר לה רבינא לאימיה אבלע לי ואנא איכול א"ל רב משרישא בריה דרב אחא לרבינא מאי שנא מהא דתניא °ויאת נבלתה תשקצו לרבות את °הדרנים שבבהמה א"ל הכי השתא בהמה בשחימה הוא דמשתייא והני מרלא קא מהניא להו שחימה באיסורייהו קיימן אבל דגים באסיפה בעלמא מישתיי והני כי קא גבלן בהיתרא קא גבלן ת"ר °הולך על גהון זה נחש כל לרבות השלישול ואת הדומה לשלישול על ארבע והערב כל הולך לרבות את החיפושית ואת הדומה לחיפושית מרבה רגלים זה נדל עד כל לרבות את הדומה ואת הדומה לדומה תניא ר' יוסי בן דורמסקית אומר °ליתן דג מהור הוא שנאמר °גאה אפיקי מגנים °תחתיו חודי חרש אפיקי מגנים אלו קשקשים שבו תחתיו חודי חרש אלו סנפירין שפורח בהן :

קישות שהתלינה באביה כלומר במחבר (כלומר) כל זמן שהיא עומדת על הארץ אסור דאמרי' מן הארץ שרץ לקישות: שבכלים. מיני קישות: סביר. הא דאיתלע באביה אמרי' מפירא: ומהו ומקום ריבויא והיא ולא קשיא. הא דאיתלע פירא נופיה מותר הא דאיתלע אילנא נופיה אסור: מירשה ושתת מהו. תולעת החולעת שבעיקרי פירשה מפקס רביה ולא פירשה מותר מהו פי אמרי' כיון דלא שריצה על הארץ מותרת או דלמא כיון שפירשה מפקסיה אסור: לאורי: תולעת מהו. כלומר שריצה על הארץ מותרת או דלמא כיון דפירשה אסור: פירשה לגג תמרה מהו. לא שריצה על הארץ אלא לפירי עצמה פירשה: לגג נרעינתה מהו (6). שריצה על הארץ קוקיאני: תולעי הראש: אחא שושים ושריאי ליה נסי'. כלומר לבהמה שריא לדינן לא שרייא: את היתושים. מין שרץ: ר' יוסי בן דורמסקית [אומר] ליתן דג מהור כ"י: אבלע לי. דכוורי: (6) כ"י: נבלה דל"ל אי כוס או לא: הדרן עלך אלו טרפות

הדרן עלך אלו טרפות

אבר מן החי ושחיטת הבהמה לא אהניא לדידהו שהרי יש להם חיות לעומן ואש"ג דשילי מותר בשחיטת אמו מכל בבהמה תכלנו נפקא לן לקמן אבל הכ"ל באיסורייהו קיימי: שישול. תולעת ארכוס כגמס קן וכן הנמלאין באשפה: שפוש. אישקצובו": נדל. משה רגלים קורין לו: דג טהור הוא. שהרי לו סנפיר וקשקשת כדמפרש: אפיקי מגנים. חוק מגינים: אלו קשקשים. הסגורים ותחומים בו בדוחק: חספי חודי חרש. חודים של חרשים: אלו סנפירים. שחודים ומתכין כחרסין ובהן הוא בוקע את המים בחודן שלא יעכבוהו בפרישתו ופעמיים דקרא לשון "מרי תחתיו חודי חרש במקומו וזהו שם :

הדרן עלך אלו טרפות

אבר מן החי ושחיטת הבהמה לא אהניא לדידהו שהרי יש להם חיות לעומן ואש"ג דשילי מותר בשחיטת אמו מכל בבהמה תכלנו נפקא לן לקמן אבל הכ"ל באיסורייהו קיימי: שישול. תולעת ארכוס כגמס קן וכן הנמלאין באשפה: שפוש. אישקצובו": נדל. משה רגלים קורין לו: דג טהור הוא. שהרי לו סנפיר וקשקשת כדמפרש: אפיקי מגנים. חוק מגינים: אלו קשקשים. הסגורים ותחומים בו בדוחק: חספי חודי חרש. חודים של חרשים: אלו סנפירים. שחודים ומתכין כחרסין ובהן הוא בוקע את המים בחודן שלא יעכבוהו בפרישתו ופעמיים דקרא לשון "מרי תחתיו חודי חרש במקומו וזהו שם :

[דלג ניהא רבואי דאימקס גומא דחייב ליתן תמס בריח עומה סא קפיל דהוא סבור. עיין ערך גא' א']

י"ל כ"י

י"ג ש"ל אר"י

